

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **L. N.**, proti žalovanému: **JUDr. Jiří Rezek, místopředseda Krajského soudu v Brně – pobočky ve Zlíně**, se sídlem Dlouhé díly 351, Zlín, ve věci ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o návrhu Krajského soudu v Brně ze dne 29. 1. 2019 na příkazání věci jinému soudu

t a k t o :

- I. V řízení **se pokračuje**.
- II. Soudci specializovaného úseku správního soudnictví Krajského soudu v Brně **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 31 A 14/2019.
- III. Věc vedená u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 31 A 14/2019 **se nepřikazuje** jinému soudu.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podal u Krajského soudu v Brně žalobu proti nezákonnému zásahu žalovaného. Nezákonný zásah spočíval podle žalobce v tom, že žalovaný nevyslyšel žalobcovy podněty na zahájení kárných řízení se skupinou soudců, která se v průběhu let na žalobci kárně provinila. Krajský soud v Brně bezprostředně po podání žaloby navrhl Nejvyššímu správnímu soudu, aby věc přikázal jinému krajskému soudu podle § 9 odst. 2 s. ř. s. (z důvodu vhodnosti), neboť žalovaným je tu funkcionář Krajského soudu v Brně, a u všech soudců tohoto soudu tedy vzniká pochybnost o jejich nepodjatosti.

[2] NSS řízení o návrhu na přikázání věci jinému soudu přerušil podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s., protože rozšířenému senátu byly předloženy otázky, které úzce souvisely s předmětem tohoto řízení. Rozšířený senát v řízení vedeném pod sp. zn. Nad 8/2019 řešil, zda je třeba bez dalších úvah vyloučit z projednávání a rozhodování věci všechny soudce specializovaných senátů, pokud je žalovaným správním orgánem soud, u něhož soudci působí, anebo funkcionář tohoto soudu. Dále se zabýval také tím, zda je zapotřebí při rozhodování o návrhu na přikázání věci jinému soudu rozhodnout o vyloučení těchto soudců samostatným výrokem. V usnesení ze dne 26. 3. 2020, čj. Nad 8/2019-65, zodpověděl rozšířený senát předložené otázky, a korigoval tak dosavadní judikaturu, z níž ve svém návrhu vycházel i krajský soud. NSS proto rozhodl o tom, že se v řízení o návrhu krajského soudu pokračuje (výrok I).

[3] Z usnesení rozšířeného senátu vyplynulo, že k otázce vyloučení soudců z důvodů tzv. systémové podjatosti nelze přistupovat zcela mechanicky, jak to mnohdy činila dosavadní judikatura. Podle rozšířeného senátu musejí být pečlivě posouzeny všechny podstatné okolnosti případu, než NSS rozhodne o vyloučení všech soudců krajského soudu proto, že je tento soud žalovaným správním orgánem. Skutečnost, že žalovaným je funkcionář krajského soudu (či samotný soud), pouze naznačuje, že je zde riziko systémové podjatosti soudců tohoto soudu. Z rizika však nelze automaticky a paušálně vyvozovat, že jsou soudci tohoto soudu systémově podjatí a že je nezbytné uplatnit delegaci nutnou podle § 9 odst. 1 s. ř. s. (natož pak delegaci vhodnou podle § 9 odst. 2 s. ř. s., která je určena pro jiné situace).

[4] Podle rozšířeného senátu k vyloučení všech soudců krajského soudu nestačí, že žalovaným správním orgánem je předseda (případně místopředseda) tohoto krajského soudu. K této skutečnosti totiž musejí přistoupit další okolnosti, které vyvolávají oprávněné (myslitelné) pochybnosti o nepodjatosti všech soudců správního soudu na základě samotné povahy projednávané věci či z jiných vážných důvodů (§ 9 odst. 1, 3 ve spojení s § 8 s. ř. s.; srov. bod 54 citovaného usnesení).

[5] Rozšířený senát dále poukázal na to, že případy tzv. systémové podjatosti představují výjimku z pravidla, podle něhož nesmí být vyloučení soudců krajského soudu (§ 8 s. ř. s.) posuzováno jako předběžná otázka v rámci řízení o přikázání věci. Otázka podjatosti, či nepodjatosti, všech soudců krajského soudu vyplývá totiž v takovém případě ze samotné povahy projednávané věci. NSS se proto v těchto situacích musí vypořádat samostatným výrokem usnesení s otázkou podjatosti soudců krajského soudu a dalším výrokem musí rozhodnout o návrhu na přikázání věci jinému soudu (§ 9 odst. 1 s. ř. s.; srov. bod 55 citovaného usnesení).

[6] NSS při posuzování návrhu Krajského soudu v Brně vycházel z výše uvedených závěrů usnesení rozšířeného senátu.

[7] V nynější věci jde o žalobu ve věci vedené pod sp. zn. 31 A 14/2019, kterou podal žalobce, jenž má se soudními spory bohaté zkušenosti a „zásobuje“ soudy četnými podáními, o jejichž smyslu a potenciální úspěšnosti lze mít na první pohled vážné pochyby. Žalobce byl shodou okolností také jedním ze žalobců i ve věci, jíž se zabýval rozšířený senát. Rozšířený senát k takovým situacím konstatoval, že *„typickým příkladem, kdy je aplikace dosavadní judikatury (paušalizující systémovou podjatost – pozn. NSS) nesmyslná, jsou právě případy žalob takových osob, které sériově zahlcují soudy návrhy, byť jsou takové návrhy již na první pohled odsouzeny k neúspěchu (např. žalují něco, co již na první pohled nemůže být nezákonným zásahem, eventuálně opakovaně žalují z obdobných důvodů podobná rozhodnutí, přestože s obdobnými žalobami již v minulosti neuspěly apod.)“*. To je právě případ i nyní řešené věci. Nevystaly tu totiž žádné okolnosti, které by vyvolávaly oprávněné pochybnosti o nepodjatosti všech soudců správního úseku krajského soudu, a proto NSS nevyločil soudce krajského soudu z rozhodování. Není tedy ani důvod k přikázání věci jinému soudu.

[8] NSS proto nejprve výrokem II rozhodl o tom, že soudci specializovaného úseku správního soudnictví Krajského soudu v Brně nejsou vyloučeni ve věci vedené u tohoto

soudu pod sp. zn. 31 A 14/2019. Výrokem III pak rozhodl, že se věc vedená u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 31 A 14/2019 nepřikazuje jinému soudu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. dubna 2020

Ondřej Mrákota
předseda senátu